

BIBLIOGRÁFIA

- Bartolini, M. T., *Educazione interculturale e linguistica nella Scuola Media „Paolo Uccello” di Firenze*, In Tassinari 1992.
- Ceccatelli Guerrieri, G., *La situazione italiana: utenze ed eventi*, In Tassinari 1992.
- Cercenà, V., *Problemi aperti e proposte operative elaborate presso il Provveditorato agli Studi di Firenze*, In Tassinari 1992.
- Delai, N., *Flussi di immigrazione, tipologie, percorsi di mobilità e progetti di vita degli immigrati extracomunitari*, In Presidenza del Consiglio dei Ministri, Atti della Conferenza Nazionale dell'immigrazione, Cnel-Edititalia, Roma, 1991.
- Demetrio, D., Favaro, Gr., *Immigrazione e pedagogia interculturale. Bambini, adulti, comunità nel percorso di integrazione*, La Nuova Italia, Scandicci, 1992.
- Desinan, C., *Orientamenti di educazione interculturale*, FrancoAngeli, Milano, 1997.
- Grossi, L., Rossi, R., *Educazione linguistico-letteraria e multiculturalità presso il Liceo Classico „Orazio” di Roma* In Tassinari 1992.
- Guffanti, L., *Il progetto sperimentale della Scuola Media „Alfredo Panzini” di Milano*, In Tassinari 1992.
- Cascio, V., (szerk.) *L'italiano in America Latina*, Le Monnier, Firenze, 1990.
- Melotti, U., *Le nuove migrazioni internazionali; aspetti generali e problemi specifici del caso italiano*. In Tassinari 1992.
- Pivetta, M., *Dal Kesala a Roma: la tratta delle suore*. In Avvenimenti, 4, 1989.
- Tassinari, G., Ceccatelli, G., Giusti, M., (szerk.) *Scuola e società multiculturale. Elementi di analisi multidisciplinare*, La Nuova Italia, Scandicci, 1992.

—
—
—

DR. DOMONKOS JÁNOS
Fővárosi Iskolaszanatórium
Budapest

Lovran, az ódon tengerparti városka

A Kvarner-öböl partján fekszik, ahol a természet és az építészet elszakíthatatlan kapcsolatban áll egymással. Innen visz a tengerpartról vezető legrövidebb út (négyórás gyalogtúra) az 1396 m-es (Mt. Maggiore) Učkára. Az egykori Laurina büszke értékes műemlékeire, de nevezetes a város közeli szelíd-gesztenye erdők termése, a messze földön híres lovrani maroni, a különleges zamatú cseresznye vagy a terjedelmes babérfák által árasztott, a város minden zugában érezhető jó fűszeres illat.

Lovranba Magyarországról is sokan térnek vissza, mert úgy érzik, ez az igazi nyaralóhelyük. Ehhez az éghajlaton és a természeti szépségen kívül a vendégszerető lovraniak is hozzájárulnak, akik mesterek a halak, rákok és kagylók elkészítésében, s nem engedik, hogy vendégeik eltelejtsék, hogy az Adriai-tenger partján vannak.

A Horvát Köztársaság fiatal, európai, demokratikus parlamentáris ország. (Horvát-Szlavonország, 1918 végéig a magyar szent korona országainak részét képező királyság volt, majd 1920 óta Jugoszlávia része.) 1991-ben, a horvát országgyűlés kihirdette az ország függetlenségét és szuverenitását, és kivált Jugoszláviából. 1992. május 22-én az ENSZ teljes jogú tagjává fogadta a Horvát Köztársaságot. Népe az európai polgárosodás és történelem részeként ma Magyarország jó szomszédja, jó barátja.

A Kvarner- (Rijekai-, Fiumei-) öböl északi sarkában találjuk Horvátország és az Adria legnagyobb kikötőjét Rijekát (Fiumét), a fontos ipari-kereskedelmi várost és kulturális központot. Kikötője a tengerrel nem rendelkező országok részére is jelentős forgalmat bonyolít le. A személyhajó-forgalomban is fontos; sok nemzetközi hajójárat is felkeresi.

Fiumétól nyugatra, a keskeny partszegély bársonyszalagján mint a gyöngyszemek, a Kvarner híres üdülő- és fürdőhelyei: Abbázia (Opatija), Ika, Lovran, Medveja sorakoznak, majd az Učka hegyvonulatán túl az Isztriai-félsziget változatos tájai követnek.

Az Abbáziától 6, Fiumétól 19 km-re lévő Lovran a Kvarner fürdőhelyi rangsorában Abbázia mellett a második helyet foglalja el. Nem hatalmas üdülőkombinát, hanem meghitt, kis fürdőhely a tengerparti kisvárosok megannyi kedves jellegzetességével.

Az Adriai-tenger a Földközi-tenger hatalmas öblének tekinthető beltenger (sótartalma a többi tengerekéhez viszonyítva aránylag magas) partján fekvő Lovran korát tekintve régebbi, idősebb, mint a rohamosan nagyra nőtt Abbázia. Üdülői helyén egykor római villák sorakoztak. A középkori megerősített településre ma bástyája, városkapuja, a főterén a XV. századi templom (szentélyében gótikus freskótöredékekkel) emlékeztet. A középkori falak, kövezett utcák, ősrégi homlokzatok tanúsítják azt az időt, amikor az emberek még azzal a szándékkal építkeztek, hogy az épület ne csak az építőt, hanem sok jövő generációt is túléljen. Így a régi városi utcácskákon sétálva régmúlt időkbe kalandozhatunk, s egy pillanatra megfedkezhetünk a máról. Sokszor épp ezt kívánjuk.

Lovranban sok szép új ház is található, amelyek kapuja szélesre tárva áll a nyaralók előtt. A lovrani vendéglátók házait mostanra magas kategóriájú, a vendég minden igényét kielégítő családi panziókká alakítottak át.

Az óriás virágú magnóliákkal, pálmákkal, mandulafenyőkkel, örökzöld tölgyekkel, cédrusokkal beültetett parkokkal, díszkertekkel körülvett pompás villák, az egykori téli rezidenciák vagy nyaralók ma előkelő, luxuskategóriájú hotelek, amelyek a legigényesebb látogatókat is kielégíthetik. Szinte nincs olyan szálloda, amelyből ne lehetne a szép tengerre látni, s ne lenne látható a környezet gazdag növényzete.

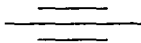
Talán csak azok akadnak rá, akik a csönd kék világában rejtett szépségek és soha nem látott csodák után kutatnak. A forró nyári napsütésben a lovrani tengerparton mindenki rátalálhat a megfelelő helyre, akár a korszerű szálloda medencéje mellett, vagy közvetlenül a parton, ahol a kavicsos strandra és a végtelen idők óta simára mosott kövekre nap mint nap visszatérnek a nyaralók. Vannak, akik minden nap más helyet keresnek, mert az újonnan felfedezett mindig szebb a korábbinál. Külön élvezet kora reggel, mikor a város még alszik, teniszezni, vitorlázni, motorcsónakázni, vízisízni...

Lovran = Liburnia e részének régi-régi történelmi jellegzetességei máig élnek s felismerhetők. Csónakjaikkal tengerre induló halászok a régi halásztelepülés hagyományairól tanúskodnak. A festői kis környékbeli falvak, a szőlőkben szorgoskodók, a vörös isztriai föld, mely évszázadok óta táplálja az itt élőket, mind a múlt figyelmet érdemlő jelei. A régi városka keskeny kis utcáin és az udvarokban tett séta alkalmával érezzük az egykori élet lüktetését. Érdemes szemügyre venni a bástyát, lemenni az öreg lépcsőkhöz a kikötőig. Megtekinteni a városkaput, a Szent György plébánia-templomot: bejárata feletti félkör alakú mezőben a sárkányölő Szent György itteni ábrázolását, s benn a freskókat, legendákat, a glagolita írás maradványait, s bekukkantani a Szentháromság-templomba. Az ezredforduló küszöbén Lovranban még megérinthetjük a régmúltat.

Az ódon kiskocsmák vagy tengerparti kis éttermek, asztalaira a Lovran mögött meghúzódó falvakban gazdálkodók kertjeiből és szőlőiből eredeti hazai specialitások kerülnek: prsut (különleges dalmát füstölt sonka), juhsajt, bor, füge, szőlő. És a híres lovrani cseresznye, ami a monda szerint a Földközi-tenger másik partjáról, Franciaországból került ide. A táplálkozási hagyományokat a magánházaknál kínált vagy a népi ünnepeken feltálatl ételféleségeken keresztül ismerhetjük meg. Legismertebb ünnep Lovranban a „Marunada”. Igazi lakoma az ínyenceknek, amikor régi receptek szerint készített gesztenyés süteményeket és édességeket kínálnak. A gasztronómiai kínálatban elkerülhetetlenek a tenger gyümölcsei: halak, rákok, kagylók. Mindig frissen, és szakértelemmel elkészítve.

Hagyományápolók Lovranban a nyári halászünnepségek is. A parton hajnalig tart az ének és a tánc. Más egyéb vigasságok, valamint a szabadtéri hangversenyek és a téli közepén megrendezett farsangi felvonulás, mind Lovranra emlékeztetik az idelátogatókat.

A festészet Lovran művészeti életéhez tartozik. Akik szeretik nyugodt körülmények között kiválasztani a megvásárolandó képet, a városban található galéria egyikébe térhetnek be. A különböző művészeti ágak, de minden kő, címer, felirat vagy ódon tengerparti részlet Lovran dicső múltjára is emlékeztet. Aki megpróbálja felkutatni a titkokat, mindig rábukkanhat egy újra. De Lovran soha nem fogja egyszerre feltárni az összes titkát.

BERECZKINÉ GYOVAI ÁGNES

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola

Szeged

Könyvajánlások

Nemrégiben megjelent két új kiadványra hívom fel a tisztelt Olvasó figyelmét.

Az egyik a *Bódás Péter: Emlékkönyv*, melynek szerkesztője Maczelka Noémi zongoraművész-tanár, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola docense. Ez a könyv különösen azok számára értékes és érzelmeket felkavaró olvasmány, akik valamilyen kapcsolatba kerülhettek Bódás Péterrel életük során. A kötet összeállítása a szerző rendkívül alapos és gondos munkáját dicséri. Méltó emléket állít egykori tanárának. A kötet értékét növeli zenei életünk kiválóságainak felsorakoztatása is. Így egy nagyon gazdag színes paletta tárul az olvasó elé.

A másik kiadvány *Kovács Gábor: Barokk táncok* című könyve, mely a Garabonciás Alapítvány gondozásában jelent meg. A könyv nagy érdeme, hogy magyar nyelven juthat az olvasó pontos, részletes információkhoz e tárgykörből. Ez a könyv egyrészt felkelti azon olvasók figyelmét, akik szeretnék tovább gazdagítani, „elmélyíteni” a már meglévő ismereteiket, és azok is érdeklődve forgathatják e kötetet, akik még ennek hiányában újként fogadják azt.

Ajánlom az olvasók figyelmébe a Történelmi Társastáncok sorozat első kötetét is, mely szintén a szerző munkája és „*Reneszánsz táncok*” címmel jelent meg.

